

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет
Кафедра мікробіології, вірусології та імунології
ім. проф. Д.П. Гриньова

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
МІКРОБІОЛОГІЇ У
МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ І НАУЦІ»**

26 вересня 2024 року

***АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МІКРОБІОЛОГІЇ
У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ І НАУЦІ***

ХАРКІВ
ХНМУ
2024

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МІКРОБІОЛОГІЇ У МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ І
НАУЦІ**

Матеріали всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

м. Харків, 26 вересня 2024 р.

Харків
ХНМУ
2024

Актуальні питання мікробіології у медичній освіті і науці : матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції (26 вересня 2024 року, м. Харків) / ред. колегія: М. М. Мішина, О. В. Кочнєва, І. А. Марченко ; Харківський національний медичний університет. – Харків, 2024. – 109 с.

Редакційна колегія: М.М. Мішина,
О.В. Кочнєва,
І.А. Марченко

Оргкомітет конференції:

1. *Мішина М.М.* – зав. кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова ХНМУ, д-р мед. наук, проф.;
2. *Кочнєва О.В.* – старший викладач кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова ХНМУ, канд. мед. наук.;
3. *Марченко І.А.* – доц. кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова ХНМУ, канд. мед. наук.

© Харківський
національний медичний
університет, 2024

З М І С Т

<i>Андрєєва І.Д., Осолодченко Т.П., Завада Н.П., Батрак О.А.</i> ТЕСТУВАННЯ ПРОТИМІКРОБНОГО ЕФЕКТУ ГЕЛЮ НА ОСНОВІ КОМПОЗИЦІЇ МОДИФІКОВАНИХ ФОРМ НІЗИНУ І ДИКЛОФЕНАКУ НАТРІЯ СТОСОВНО РЕФЕРЕНТНИХ ШТАМІВ МІКРООРГАНІЗМІВ.....	8
<i>Бережна А.В., Чумаченко Т.О.</i> АНТИМІКРОБНА РЕЗИСТЕНТНІСТЬ В УКРАЇНІ: SWOT-АНАЛІЗ СИСТЕМИ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО НАГЛЯДУ.....	10
<i>Бондаренко А.В., Чумаченко І.В., Бондаренко О.В., Доценко Н.В., Кацапов Д.В.</i> ПОШИРЕНІСТЬ ГЕНІВ МЕТАЛО-В-ЛАКТАМАЗ У ГРАМНЕГАТИВНИХ ЕСКАРЕ ПАТОГЕНІВ ПРИ ІНФЕКЦІЯХ КРОВОТОКУ В ПАЦІЄНТІВ З COVID-19.....	14
<i>Давиденко В.Б., Мішина М.М., Марченко І.А., Мозгова Ю.А., Мішин Ю. М.</i> ВИЗНАЧЕННЯ ЧУТЛИВОСТІ ЗБУДНИКІВ ПЕРИТОНІТІВ У ДІТЕЙ ДО ПРОТИМІКРОБНИХ ПРЕПАРАТІВ.....	16
<i>Дацук А.А., Мішина М.М., Дацук А.М., Добржанська Є.І., Мозгова Ю.А., Марченко І.А.</i> СТРУКТУРА МІКРОБІОЦЕНОЗУ ШКІРИ ПАЦІЄНТІВ З ЕКЗЕМОЮ ПРИ РЕЦИДИВІ.....	18
<i>Довга І.М., Казмірчук В.В., Євсюкова В.Ю., Носальська Т.М., Макаренко В.Д.</i> МІКРОБІОЛОГІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ЕФІРНОЇ ОЛІЇ ХМЕЛЮ У НОВОМУ ЛІКАРСЬКОМУ ЗАСОБІ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ У ПРОКТОЛОГІЇ.....	20
<i>Єрмоленко Т.І., Паутина О.І.</i> МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ МІЖ ДИСЦИПЛІНАМИ «МІКРОБІОЛОГІЯ, ВІРУСОЛОГІЯ ТА ІМУНОЛОГІЯ».....	22
<i>Єрмоленко Т.І., Трутаєва Л.М., Паутина О.І.</i> СТУПЕНЕВА АНТИБІОТИКОТЕРАПІЯ – РАЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД ЛІКУВАННЯ ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ В ПРАКТИЦІ ЛІКАРЯ.....	24
<i>Кертис С.Я., Коваль Г.М., Ганич Т.М.</i> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КИШКОВОЇ МІКРОФЛОРИ З РОЗЛАДАМИ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ.....	26
<i>Коваленко Н.І., Вовк О.О., Новікова І.В., Кризьська О.В.</i> РЕЗИСТЕНТНІСТЬ ДО ЦЕФАЛОСПОРИНІВ ТА КАРБАПЕНЕМІВ К. <i>PNEUMONIAE</i> , ВИДІЛЕНИХ ВІД ХВОРИХ НА ПОЗАЛІКАРНЯНІ ПНЕВМОНІЇ.....	29
<i>Коваленко Т. І.</i> ОБГРУНТУВАННЯ ЩЕПЛЕННЯ ПРОТИ ГРИПУ.....	30
<i>Ковальова А.О., Марченко І.А.</i>	

ОБІЗНАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЩОДО ДЕМОДЕКОЗУ ТА ПРАВИЛ ПІГІЄНИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ ЗАХВОРЮВАННЮ.....	32
<i>Коцар О.В., Інатова А.В.</i>	
STARPHYLOCOCCUS EPIDERMIDIS – СУЧАСНА ПРОБЛЕМА МЕДИЧНИХ ПРИСТРОЇВ.....	35
<i>Коцар О.В., Кулієва І.В.</i>	
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПОШИРЕННЯ СКАЗУ В УКРАЇНІ.....	37
<i>Кочнєва О.В., Чуприна М.В.</i>	
ЛИХОМАНКА ЗАХІДНОГО НІЛУ В УКРАЇНІ. МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ.....	39
<i>Краснікова Л.В., Некрашевич Т.В.</i>	
ЛІСТЕРІОЗ ЯК СУЧАСНА ПРОБЛЕМА МЕДИЧНОЇ МІКРОБІОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ.....	43
<i>Лісецька І.С.</i>	
АКТИВНІСТЬ БАКТЕРІЙ-ПРОДУЦЕНТІВ ПЕРОКСИДУ ВОДНЮ ПІСЛЯ ЛІКУВАННЯ КАТАРАЛЬНОГО ГІНГІВІТУ У ПІДЛІТКІВ ІЗ КАТАРАЛЬНИМ ГІНГІВІТОМ ТА ХРОНІЧНИМ ГАСТРОДУОДЕНІТОМ.....	46
<i>Макієнко Н.В., Мінухін В.В., Казмірчук В.В., Евсюкова В.Ю., Торяник. І.І.</i>	
ПРОТИІНФЕКЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДІЇ КСАНТОГУМОЛУ.....	49
<i>Мирошниченко М.С., Мішин Ю.М., Мішина М.М., Пасієшвілі Н.М., Капустник Н.В., Мозгова Ю.А., Марченко І.А.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ СТАНУ МІКРОБІОМУ УРОГЕНІТАЛЬНОГО ТРАКТУ У ЖІНОК З БЕЗСИМПТОМНОЮ БАКТЕРІУРІЄЮ ЗАЛЕЖНО ВІД ТРИМЕСТРУ ВАГІТНОСТІ.....	52
<i>Мирошниченко М.С., Мішин Ю.М., Мішина М.М., Пасієшвілі Н.М., Капустник Н.В., Мозгова Ю.А., Марченко І.А.</i>	
СТАН МІКРОБІОМУ РЕПРОДУКТИВНОЇ СИСТЕМИ ВАГІТНИХ ЖІНОК З ХРОНІЧНИМ ПІЄЛОНЕФРИТОМ.....	54
<i>Мішина М.М., Балак О.К., Балак С.О., Балак В.О., Мозгова Ю.А., Марченко І.А., Буров А.М.</i>	
ЗАСТОСУВАННЯ ПРОБІОТИКА “СІМБІТЕР-2” ТА ІМУНОКОРЕКТОРА “ІМУДОН” В ПРОФІЛАКТИЦІ БАКТЕРІАЛЬНОГО БІОПЛІВКОУТВОРЕННЯ.....	56
<i>Мішина М.М., Лінсон В.В., Маланчук С.Г., Мозгова Ю.А., Марченко І.А. Мішин Ю.М., Ляпунова Г.М.</i>	
АНТИМІКРОБНА АКТИВНІСТЬ ДОСЛІДНОГО ПРЕПАРАТУ 0,5 % РОЗЧИН 3,3' - ДІНДОЛІЛМЕТАНУ В ДИМЕТИЛСУЛЬФОКСИДІ.....	58
<i>Мішина М.М., Лінсон В.В., Маланчук С.Г., Мозгова Ю.А., Марченко І.А., Мішин Ю.М., Ляпунова Г.М.</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ АНТИМІКРОБНОЇ АКТИВНОСТІ ДОСЛІДНОГО ЗРАЗКУ 3,3' - ДІНДОЛІЛМЕТАНУ В ДІЕТИЛЕНГЛІКОЛІ У МОНОЕТИЛОВОМУ ЕФІРІ	60

<i>Мішина М.М., Лінсон В.В., Маланчук С.Г., Мозгова Ю.А., Марченко І.А., Мішин Ю.М., Ляпунова Г.М.</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ ПРОТИМІКРОБНОЇ АКТИВНОСТІ НОВОГО КОМПОЗИТУ 0,5 % РОЗЧИНУ 3,3' - ДІНДОЛІЛМЕТАНУ В ПРОПІЛЕНГЛІКОЛІ.....	62
<i>Мішина М.М., Лінсон В.В., Маланчук С.Г., Мозгова Ю.А., Марченко І.А., Мішин Ю.М., Ляпунова Г.М.</i>	
ПРОТИМІКРОБНИЙ ЕФЕКТ ДВОКОМПОНЕНТНОГО КОМПОЗИТУ, ЩО МІСТИТЬ 0,5 % РОЗЧИН 3,3' - ДІНДОЛІЛМЕТАНУ В N-МЕТИЛПРОЛІДОНІ.....	64
<i>Можаєв І.В., Євсюкова В.Ю., Косілова О.Ю., Казмірчук В.В., Довга І.М., Макаренко В.Д.</i>	
ТОКСИКОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОМБІНОВАНОЇ МАЗІ НА ОСНОВІ ЕКСТРАКТУ ГОРІХА ВОЛОСЬКОГО ВУГЛЕКИСЛОТНОГО.....	66
<i>Моїсеєнко Т.М., Торяник І.І., Христян Г.Є., Прохоренко В.Л.</i>	
ВИПАДОК ПЛІОСЕБОЦИСТОМАТОЗУ. КЛІНІКО-МОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА РОЗПІЗНАННЯ НОЗОЛОГІЧНОГО ПРОТОТИПУ.....	68
<i>Назарян Р.С., Ткаченко М.В., Коваленко Н.І., Ткаченко І.Г.</i>	
ЕКОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ УМОВНО-ПАТОГЕННОЇ МІКРОБІОТИ ЗУБНОГО НАЛЬОТУ У ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА МУКОВІСЦИДОЗ.....	70
<i>Носальська Т.М., Довга І.М., Євсюкова В.Ю., Бомко Т.В., Казмірчук В.В.</i>	
ВПЛИВ РЕКТАЛЬНИХ СУПОЗИТОРІВ НА ОСНОВІ ЕФІРНОЇ ОЛІЇ ХМЕЛЮ І ДИКЛОФЕНАКУ НАТРИЇ НА ПЕРЕБІГ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ПРОКТИТУ.....	73
<i>Осолодченко Т. П., Андреева І. Д., Мартинов А. В., Рябова І. С.</i>	
ПРОТИМІКРОБНИЙ ЕФЕКТ ГЕЛЮ НА ОСНОВІ КОМПОЗИЦІЇ МОДИФІКОВАНИХ ФОРМ НІЗИНУ, ДИКЛОФЕНАКУ НАТРИЯ І АМЛОДІПІНУ ЩОДО РЕФЕРЕНТНИХ ШТАМІВ МІКРООРГАНІЗМІВ.....	75
<i>Пацкун М.М., Свистак В.В.</i>	
МІКРОБІОТА КИШКІВНИКА ЯК МІШЕНЬ ДЛЯ ПРОБІОТИЧНОЇ ТЕРАПІЇ: ВПЛИВ НА ЛІКУВАННЯ ДІАРЕЇ.....	77
<i>Понятовський В.А., Ширококов В.А., Харіна А.В.</i>	
АНТАГОНІСТИЧНИЙ ВПЛИВ РИФАМПІЦИНУ НА РЕПРОДУКЦІЮ ЕНТЕРОКОКОВИХ ФАГВ.....	79
<i>Тининіка Л.М., Нікольченко А.Ю., Коляда О.М., Шушлягіна Н.О.</i>	
АСПЕКТИ МІКРОБІОЛОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ТОНЗИЛІТ.....	81
<i>Тіщенко І.Ю., Філімонова Н.І., Дубініна Н.В., Місюрьова С.В., Сенюк І.В.</i>	
НАЙНЕБЕЗПЕЧНІШІ МІКРОБИ З АНТИБАКТЕРІАЛЬНОЮ РЕЗИСТЕНТНІСТЮ.....	84
<i>Торяник І.І.</i>	

РОЛЬ ПЕЧІНКИ ТА КЛІТИН РЕТИКУЛО-ЕНДОТЕЛІАЛЬНОЇ СИСТЕМИ У МЕХАНІЗМАХ ЗАХИСТУ УРАЖЕНОГО БАБЕЗІЯМИ ОРГАНІЗМУ.....	90
<i>Торяник І.І., Моїсеєнко Т.М., Попова Н.Г., Христян Г.Є., Мельник А.Л., Прохоренко В.Л., Євсюкова В.Ю., Грищенко В.М.</i>	
РОЗВИТОК ЧОРНОГО АКАНТОЗУ ЯК КЛІНІКО-МОРФОЛОГІЧНИЙ ЕКВІВАЛЕНТ ВІРУСНОГО ВПЛИВУ.....	94
<i>Торяник І.І., Попова Н.Г., Христян Г.Є., Мельник А.Л., Грищенко М.І., Кривенко В.М., Меркулова Н.Ф., Труфанов О.В.</i>	
ПАТОГЕНЕТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ АНЕМІЇ У М'ЯСОЇДНИХ ТВАРИН З БАБЕЗІОЗОМ.....	96
<i>Торяник І.І., Шевченко В.М., Попова Н.Г.</i>	
ВИПАДКИ ХРОНІЧНОЇ ВИРАЗКОВОЇ ТА ВЕГЕТУЮЧОЇ ПОДЕРМІЇ У ГРУНТОВНОМУ ВИБОРІ ВЕРСІЙ ЕФЕКТИВНОЇ ФІЗИОТЕРАПЕВТИЧНОЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ДОПОМОГИ АМПУТАНТАМ.....	98
<i>Фельдеші К.Т., Руминська Т.М.</i>	
КИШКОВА МІКРОБІОТА ТА ЗНАЧЕННЯ ОСІ КИШКІВНИК-ШКІРА ПРИ РОЗВИТКУ ШКІРНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ.....	100
<i>Чумак Ю. В., Лобань Г. А., Фаустова М.О.</i>	
STARNYLOCOCCUS AUREUS ЯК ДОМІНУЮЧИЙ ПРЕДСТАВНИК МІКРОБІОТИ ПОСТЕКСТРАКЦІЙНОЇ ЛУНКИ ЗУБА ЗА УМОВ АЛЬВЕОЛІТУ ЩЕЛЕПИ ТА ЙОГО ЧУТЛИВІСТЬ ДО АНТИБІОТИКІВ.....	103
<i>Широбоков В.П., Понятовська В.В., Ковальчук В.П., Яновська В.В.</i>	
ВИВЧЕННЯ АКТИВНОСТІ МЕТАБОЛІТІВ STREPTOMYCES SP. ШТАМ SVР-71 У ВІДНОШЕННІ КЛІНІЧНИХ ІЗОЛЯТІВ CANDIDA AURIS.....	106

грамнегативних бактерій. Окрім ідентифікації, часто важливо визначити чутливість бактерій до протимікробних лікарських засобів, препарат з найбільшою чутливістю буде ефективніше пригнічувати ріст та розмноження бактерій. Велика кількість протимікробних лікарських засобів, що використовуються сьогодні, потребує розуміння їх раціонального застосування та основних знань з мікробіології. В результаті навчання здобувач набуває вмінь пояснювати принципи методів сучасної мікробіологічної та молекулярно-генетичної діагностики бактеріальних інфекцій, пояснити молекулярні механізми дії антимікробних препаратів на мікроорганізми, роз'яснити механізми розвитку антибіотикорезистентності мікроорганізмів, сучасні методи подолання стійкості бактерій до антибіотиків, може пояснити принципи молекулярно-генетичних та класичних методів вивчення чутливості бактерій до антимікробних препаратів, здатний самостійно проводити наукові мікробіологічні дослідження та ін.

Таким чином, за допомогою реалізації міжпредметних зв'язків вже здобуті раніше знання з дисципліни «Мікробіологія, вірусологія та імунологія» стають більш застосовними, що допомагає здобувачам освіти використовувати їх при вивченні «Фармакології» та гарантувати, що медикаментозна терапія спрямована на умовно-патогенні мікроби, не завдасть шкоди людському організму.

СТУПЕНЕВА АНТИБІОТИКОТЕРАПІЯ – РАЦІОНАЛЬНИЙ ПІДХІД ЛІКУВАННЯ ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ В ПРАКТИЦІ ЛІКАРЯ

Єрмоленко Т.І., Трутаєва Л.М., Паугіна О.І.

Харківський національний медичний університет,
м. Харків, Україна

Незважаючи на наукові досягнення в розробці та впровадженні нових генерацій антибактеріальних препаратів, удосконалені методів виробництва фармацевтичної промисловості, поглиблені знань в розумінні патогенезу захворювань, фармакодинаміки та фармакокінетики антибіотиків, спостерігається зростання кількості інфекційних

хворих з тяжкою течією хвороби.

Єдиним варіантом етіотропної терапії бактеріальних інфекцій на сьогоднішній день залишається застосування антибіотиків, що дозволяє ліквідувати інфекційний процес, попередити розвиток ускладнень, що сприяє більш швидкому покращенню стану хворого. Безумовно, лікар в своїй практиці при призначенні антибактеріальних засобів керується основними принципами раціонального застосування. Це спектр активності антибіотика повинен відповідати ймовірному збуднику, режим дозування повинен утворювати в осередку інфекції належний рівень концентрації препарату, антибіотик який призначається повинен долати наявні механізми набутої резистентності у збудника. Антибіотикотерапія з кожним роком стає більш витратною, так як зростає вартість лікарських засобів і товарів медичного призначення, і по-друге, неухильно прослідковується зростання резистентності збудників інфекцій до антибактеріальних препаратів.

Тому пошук нових підходів в лікуванні для зниження вартості лікування і в той же час достатньо клінічно ефективних стає актуальним в нашому сьогодні.

Одним із підходів який вирішує поставлені задачі є ступенева антибіотикотерапія. Перші наукові роботи, які були присвячені ступеневій антибіотикотерапії, з'явилися в медичній літературі наприкінці 70-х років ХХ століття (Tetzlaff T.R. et al., 1978). Ступенева терапія – двоетапне застосування антибактеріальних засобів шляхом переходу із парентерального на пероральний шлях введення враховуючи клінічний стан хворого при збереженні високої клінічної ефективності терапії. Така методика дозволяє оптимізувати лікування: за рахунок зменшення прямих та непрямих медичних і непрямих немедичних витрат (стаття витрат на лікування, витрати закладу, витрати на допомогу по непрацездатності, витрати на додаткові медичні послуги і лікарські засоби не включені у протоколи лікування, витрати на виробництві, витрати, викликані відсутністю пацієнта на робочому місці та ін.). Що сприяє зниженню вартості лікування, скороченню строків перебування хворого у стаціонарі, підвищує комплаєнс лікування,

знижуються витрати лікувального закладу. Але основна вимога до такої терапії полягає в тому, що новий шлях введення і режим дозування повинен бути таким саме ефективним як і парентеральний.

Виділяють два варіанта ступеневої терапії. Перший – це послідовна терапія, переведення з парентерального на пероральний шлях введення одного і того ж лікарського засобу. При цьому пероральна форма повинна мати більшу дозу ніж парентеральна, враховуючи пресистемний метаболізм забезпечити достатню концентрацію препарату у плазмі крові. Як приклад, застосування фторхінолону ципрофлоксацину для інфузії в концентрації 0,2 % та ципрофлоксацину у таблетках дозою 500 мг. Другий варіант – застосування проліків (prodrugs – англ.). В науковій літературі наводиться приклад, цефалексин для ін'єкцій та цефалексин аксетил в капсулах. Після прийому всередину препарат гідролізується у слизовій оболонці кишечника і у вигляді цефуроксиму надходить у системний кровотік. На сьогодні існує також інша група проліків – це ефіри ампіциліну (талампіцилін, півампіцилін, бакампіцилін). Ефір легше всмоктується, ніж сам ампіцилін, що забезпечує вищі концентрації в крові.

Не зважаючи на очевидні переваги, ступенева терапія не завжди застосовується в практичній діяльності лікарями. Але враховуючи зростаючу необхідність в економії витрат фармакоеконічна складова є основою зниження витрат, як на рівні хворого, так і лікарні.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КИШКОВОЇ МІКРОФЛОРИ З РОЗЛАДАМИ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ

Кертис С.Я.¹, Коваль Г.М.², Ганич Т.М.¹

¹Кафедра факультетської терапії

²Кафедра мікробіології, вірусології та епідеміології з курсом інфекційних хвороб

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»,

м. Ужгород, Україна

Вступ. Серед загальної кількості всіх соматичних захворювань у сучасному світі зростає частка психічних